

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ἰωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Ὁργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 55ο - ΤΕΥΧΟΣ 563 ●
● ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2012 ●

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. α' 29) ●

ΧΡΗΣΙΜΟΣ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ;

Πῶς χρειάζομαστε τὸν Χριστό;

Ἦδός είναι ὁ Χριστός. Γιά ὄλους καί γιά ὄλα. Δέν ὑπάρχει θέμα, πού δέν τό ἐπι-
λύει. Εἶναι ἀδύνατο κάτι γιά τόν Παντοδύναμο; Ὑπάρχει ἀδιέξοδος γιά
Ἐκεῖνον, πού εἶναι ἡ Ὁδός; Φυσικά, ἂν χάσης τὴν Ὁδό, ἐκτροχιάζεσαι,
χρεωκοπεῖς. Ὅταν χάσουμε τό Χριστό, ὁ μὲν Χριστός θά ὑπάρχη, ἀλλά γιά σένα
καί γιά μένα θά ἔχη καταστή ἄχρηστος Ἐκεῖνος, πού εἶναι ὁ πλέον Χρήσιμος.

Φταίει ὁ Χριστός; Ἐπαψε νά εἶναι ἡ Ὁδός; Ὁχι. Ἐμεῖς πήραμε ἄλλο μονοπά-
τι. Καί τί μονοπάτι; Χειρότερο ἀπό τῆς διαφθορᾶς. Ναί, τοῦ Μαμωνᾶ τό μο-
νοπάτι, ὁ δρόμος τῆς πλεονεξίας εἶναι πιό βρώμικο ἀπό τό δρόμο τῆς πορνείας
καί ὅποιασδήποτε ἄλλης σαρκικῆς ἀκαθαρσίας. Ἐτσι τονίζει ὁ ἱερός Χρυσόστο-
μος: «Παντός βορβόρου πλεονεξία χείρων ψυχῆν γάρ, οὐ σῶμα μολύνει, καί ποιεῖ
δυσέκπλυτον» (Ε.Π.Ε. 25,186). Μετὰ φρασις: Ἡ πλεονεξία εἶναι χειρότερη ἀπό
κάθε βόρβορο, διότι μολύνει ὄχι τό σῶμα, ἀλλά τὴν ψυχῆ, πού δύσκολα πλένεται..

● Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Σποριᾶς. Γιά ὄλους ὁ λόγος Του. Σποριᾶς ὄλου τοῦ κό-
σμου. Σπόρος κατάλληλος γιά νά ξεπηδήση ἕνας καινούργιος κόσμος. Μά ὁ σπό-
ρος Του δέν φύτρωσε παντοῦ, μᾶς λείπει ἡ παραβολή (Λουκ. ιωτ' 19-31).

Οὔτε ὁ Σποριᾶς, οὔτε ὁ σπόρος ἔφταιγε. Τό χωράφι ἔφταιγε. Οὔτε ὁ Χριστός,
οὔτε ὁ σπόρος Του, ὁ λόγος Του δέν εἶναι πρῶτης διαλογῆς. Ἐμεῖς φταίμε. Τά
ἀγκάθια καί τίς πέτρες προτιμᾶμε!

■ Τά ἀγκάθια μέ τά πάθη. Τά ἀγκάθια πού μᾶς πνίγουν.

■ Τίς πέτρες, τὴν ὕλη. Μ' αὐτή, εἴπαμε, θά χτίσουμε τόν πύργο τῆς εὐτυχίας μας!
Οἱ πέτρες τώρα θά μᾶς σπάσουν τό κεφάλι, καί τά ἀγκάθια θά μᾶς ματώνουν.

Γιατί; Γιατί βάλουμε τό Χριστό στήν ἀχρηστία. Θέσαμε τό Εὐαγγέλιο ὄχι
ἀπλῶς σέ ἐφεδρεία, ἀλλά σέ ἀργία. Καί ὅταν τό Εὐαγγέλιο μπαίνη σέ ἀργία,
τότε ὄλοι κάνουν ἀπεργία, ἐκτός ἀπό τόν Διάβολο· αὐτός οὔτε ἀπεργία κάνει,
οὔτε ἀνεργία ξέρει.

• Ο Χριστός είναι η τροφή. Θα αλλάξει ο κόσμος, αν ο Χριστός γίνει για όλους «*η τροφή του παντός κόσμου*».

Δέν είναι όρεκτικό ή επιδόρπιο ο Χριστός. Είναι το κυρίως γεύμα, είναι η κεντρική τροφή μας.

Τότε θα αλλάξει ο κόσμος, όταν ο Χριστός πάψει να είναι το διάλειμμα ανάμεσα στις ἐγκόσμιες ἐνασχολήσεις μας, αν πάψει να είναι η γιορταστική παρένθεσις, και γίνει το πᾶν και το πλήρωμα.

Η ἀλλαγὴ πρὸς τὸ καλύτερο, δηλαδή, για να γίνει ο θάνατος ζωὴ, και η ἀποξένωσις κοινωνία, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ τί γευόμαστε. Τρῶτε και πίνετε, καλεῖ ο Χριστός. Τρῶτε και πίνετε, καλεῖ συνέχεια ἡ Ἐκκλησία. «*Λάβετε, φάγετε*» - «*Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες*».

Γιατί είναι ἄχρηστος ὁ Χριστός;

• Είναι ἄχρηστος ἕνας Χριστός, πού Τόν θέλουμε για τὰ πολλὰ και για τὸ αὔριο.

Ἄν Τοῦ ἐμπιστευτοῦμε τὰ ἀναγκαῖα και τὸ σήμερα, θὰ λυθοῦν ὅλα τὰ προβλήματα. Ὅπως ζοῦμε σήμερα, ὡς πολῖτες τῆς γῆς μόνο, και ὄχι ὡς πολῖτες τῆς βασιλείας Του, θὰ πρέπη ἡ Ἐκκλησία ν' ἀπαγορεύση (τρόπος τοῦ λέγειν φυσικά) να λέμε τό... «*Πάτερ ἡμῶν*». Ἐκεῖ κοντά στά ἄλλα λέμε: «*Τόν ἄρτον ἡμῶν τόν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμεραν*».

■ Γιατί φτωχύνουμε σάν χώρα; Διότι πολλοὶ πλούτισαν σάν ἄτομα.

■ Και γιατί πλούτισαν σάν ἄτομα; Διότι δέν πίστεψαν πὼς ὅλοι εἴμαστε παιδιά τοῦ ἰδιοῦ Πατέρα.

■ Σκέφτηκαν οἱ πολλοὶ και σκέφτονται τὸ δικό τους αὔριο. Και τὸ αὔριο τὸ ἐπένδυσαν μὲ πολλὰ χρήματα, σέ καταθέσεις, σέ ὁμόλογα, σέ ἀκίνητα, σέ τράπεζες ἐδῶ, ἀλλὰ και τῆς Ἑλβετίας και τοῦ Λιβάνου και ὅπου ἀλλοῦ μπορεῖ να διαφυγῇ τὸ μαῦρο χρήμα.

■ Γιατί φτωχύνουμε σάν χώρα; Διότι οἱ πολλοὶ ξεφύγαμε ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα. Πήγαμε στά περιττὰ τὰ ἀποκτήσαμε.

Και ὅταν ἐμεῖς ἔχουμε περιττὰ, τότε οἱ φτωχοὶ στεροῦνται τὰ ἀναγκαῖα.

Ὁ Χριστός δέν εἶναι ἄχρηστος, ὅταν ζητᾶμε τὰ ἀναγκαῖα και τὸ σήμερα. Λέει ὁ Χρυσόστομος: «*Δός ἡμῖν σήμεραν*»». *Μόνο για σήμερα παρακαλοῦμε, ὥστε να μὴ κουραζώμαστε μὲ τὴ φροντίδα τῆς αὐριανῆς μέρας. Γιατί να μοχθῆς για τὴ φροντίδα μιᾶς μέρας, πού τὸ διάστημα τῆς δέν τὸ ἔχεις δεῖ;».*

• Είναι ἄχρηστος ὁ Χριστός, γιατί τὸν βάλαμε στό ἀρχεῖο και τὸ λόγο Του στὴν ἀχρηστία.

Βλέπει τοὺς κλέφτες ὁ Χριστός. Και τοὺς ἄλλους κλέφτες. Οἱ κλέφτες κλέβουν τοὺς κλέφτες! Ὁ Χριστός και προειδοποιεῖ. Ποιὸς τὸν ἀκούει; «*Μὴ θησαυρίζετε θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου κλέπται διορῦσσουσι και κλέπτουσι*» (Ματθ. στ' 19).

Οἱ κλέφτες τοῦ δημοσίου χρήματος ποιοὶ εἶναι;

■ Ὅσοι παίρνουν παραπάνω και δέν κουνᾶνε οὔτε βῆμα ἀπὸ τὰ κεκτημένα.

■ Ὅποιος παίρνει διπλάσια ἀπὸ τὸν ἄλλον, πού στερεῖται τῶν ἀναγκαιῶν εἶναι κλέφτης τῶν ἀγαθῶν και τῶν χρημάτων, πού για ὅλους τὰ ἔχει ὁ Θεός.

■ Κλέφτης εἶναι και ἐκεῖνος, πού δέν δέχεται τὴ συνταγὴ τοῦ Προδρόμου, δέν ἀρκεῖται «*τοῖς ὀψωνίοις*», στό μισθό του, στόν τίμιο ἰδρώτα του, ἀλλὰ εἰσπράττει μαῦρο χρήμα.

■ Κλέφτης και ὅποιος δηλώνει 20.000 εὐρῶ εἰσόδημα και ἔχει σέ καταθέσεις 1.000.000 εὐρῶ.

■ Κλέφτης και ὅποιος ἐκμεταλλεύεται τὸν πόνο τοῦ ἀρρώστου και παίρνει φακελλάκι, τὸν πόνο τοῦ πενθοῦντος και εἰσπράττει τυχερά στίς κηδεῖες, στά τρισάγια, στά μνημόσυνα· και ὁ ἄλλος, πού ἐκμεταλλεύεται τὴν οικονομικὴ ἀγωνία και ἀρπάζει ὡς τοκογλύφος παράνομα και ἀδήλωτα χρήματα.

■ Κλέφτης εἶναι κάθε πλεονέκτης. Τὸ λέει ὁ ἀμίμητος και στά κοινωνικά θέματα Χρυσόστομος: «*Ὁ πλεονέκτης κλέπτῃς ἐστὶ, και ληστῆς ἐκείνου πολλῶ χαλεπώτερος, ὅσω και τυραννικώτερος*» (Ε.Π.Ε. 22,564). *Μετὰ φρασῖς: Ὁ*

πλεονέκτης είναι κλέφτης και ληστής πολύ χειρότερος από τον κοινό ληστή· και πιά τυραννικός.

Αυτοί οι κλέφτες κάποτε βλέπουν μπροστά τους τους άλλους κλέφτες.

—Σέ δέκα δευτερόλεπτα τά λεφτά σου, *άλλιώς χάνεις τή ζωή σου!*

Έτσι είπαν τρεις ληστές σέ ένα πλαστικό χειρουργό. Τού δένουν τά μάτια και τό στόμα, τού βάζουν μαχαίρι μυτερό στον ένα κρόταφο, περιστροφο άληθινό στον άλλο. Και συνεχίζουν:

—Πού έχεις τά λεφτά;

“Αν δέν είχε, θά πήγαιναν; Και πώς θά ήταν δυνατόν νά έχη, αν είχε τό νόμιμο μισθό, όπως κάθε εργαζόμενος. Σέ λίγα δευτερόλεπτα τούς ώδήγησε στα λεφτά. Μετρητά 170.000 ευρώ, εισπράξεις ίσως τής μέρας!!! Πόσα θά έχη σέ καταθέσεις!

Είστε, λοιπόν, υπέρ των κλεφτών; θά μάς πουν. “Οχι. Είμαστε όμως υπέρ τής έπαληθεύσεως των λόγων τού Χριστού, πού είπε: «Μή θησαυρίζετε. Κλέπται διορύσσουσι και κλέπτουσι» (Ματθ. στ’ 19).

■ Άκολουθεί ό άλλος κλέφτης. Είναι ή άρρώστια.

■ “Υστερα από λίγο και ό άλλος κλέφτης. Αυτός τά άρπάζει όλα από τήν ιδιοκτησία σου: “Ο θάνατος. Και τώρα; «Τί νι έσται» (Λουκ. ιβ 20);

Χριστός έλεημοσύνης άχρηστος;

Γιά τούς πολλούς Έλληνες (όρθοδόξους) είναι:

• “Αχρηστος ό Χριστός τής αγάπης και τής έλεημοσύνης! Χρήσιμος και φίλος είναι ό Μαμωνάς τής κλεισιάς, τής πλεονεξίας, τής άπάτης, τής κομπίνας, τού λαδώματος, τής τοκογλυφίας.

• “Αχρηστος ό Χριστός και ως σύνθημα. Τό σύνθημά Του άνεπιθύμητο: «Μακάριον έστι δίδομαι μάλλον ή λαμβάνειν» (Πράξ. κ’ 35). “Άλλο όμως σύνθημα έπικρατεί: «Άρπαξε όσα μπορείς». «Όλα δικά μου! Τά δικαιώματά μου. Τά κεκτημένα μου!».

• “Αχρηστος ό Χριστός ως κοινωνικός όδηγός. Μάς οδηγεί στην πηγή

τής ζωής. Οί πολλοί όμως διψούν για χρήμα, για δόξα, για έξουσία.

• “Αχρηστος ό Χριστός ως πρότυπο! Έκείνος πτωχευσε έκούσια, για νά πλουτίσουμε έμεις με τή χάρι Του. Πτωχευσε Έκείνος· έμεις όμως πλουτίζουμε. Πλουτίζουμε και... έν όνόματί Του ακόμα!

• Σάν άνθρωποι τής Έκκλησίας κάνουμε τό πών για ν’ άπομακρύνουμε τον άληθινό Χριστό από τή ζωή των ανθρώπων και προσφέρουμε ένα Χριστό μέ πανηγύρια, ένα Χριστό μέ χρυσά και άσήμια, μέ σύμβολα χωρίς άξίες· ένα Χριστό μέ τύπους, χωρίς ουσία.

Δίνουμε και δείχνουμε ένα Χριστό μέ εικόνες χωρίς πραγματικότητες. Οί άγιοι είναι πραγματικότητες, και μεις κρατάμε μόνο τίς εικόνες τους, χωρίς τήν πραγματικότητά τους· τά προσωπεία και όχι τά πρόσωπά τους.

Χριστός, πού δέν είναι λόγος και ζωή, χάρις και δύναμις στις καρδιές των πιστών, είναι φυσικά “Αχρηστος.

Τί είναι έν προκειμένω ό Χριστός;

“Αναζητείται λύσις μέσα στην κρίσι. Στο γνωστό Δ.Ν.Τ. καταφύγαμε. Και καταφρονήσαμε τον Ίησού Χριστό, πού είναι τό εύλογημένο Δ.Ν.Τ.

• “Ο Χριστός είναι τό Δ: Δωτήρ των άγαθών. Δέν δανείζει, αλλά μόνο χαρίζει.

• “Ο Χριστός είναι τό Ν: Νομοθέτης τής αγάπης. Συγχωρεί, δέν τιμωρεί.

• “Ο Χριστός είναι τό Τ: Ταμείο σωτηρίας. Τράπεζα αίματος και θυσίας.

Χωρίς τον Ίησού Χριστό θά ύπάρχη πάντοτε κρίσι. Τήν κρίσι δέ τήν προκαλούν οι Κροϊσοι κάθε έποχής.

Μέ τον Χριστό δέν έχουμε κρίσι άξιων και οικονομίας, γιατί ύπάρχει ή κρίσι του Θεού. “Οποιος πιστεύει στην κρίσι του Χριστού, αυτός βλέπει τον κόσμο ως κοινωνία, όχι ως άτομισμό. “Ως άδελφότητα, όχι ως φιλαντία.

Τί είναι ό Χριστός;

• Είναι κοινό άγαθό. “Οποιος κρατάει τό Χριστό για τον έναντό του και δέν

Τόν προσφέρει στους γύρω, αυτός έχει έναν άχρηστο Χριστό!

● Δέν είναι ένα θρήσκευμα ή ένα ιδεολόγημα. Είναι μία επανάστασις, ή επανάστασις τῆς ἀγάπης.

Ἄχρηστος ἕνας Χριστός, πού δέν είναι τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' εἶναι τοῦ πτώματος μιᾶς θρησκείας.

Μοιάζουμε σάν νά καλύπτουμε ἕνα σωρό βρωμιές μέ ἕνα λευκό πέπλο. Βουνό τὰ σκουπίδια! Καί πάνω στήν κορυφή τῶν σκουπιδιῶν... ἕνας Σταυρός λαμπερός, χρυσαφένιος! Ἐνας τέτοιος Χριστός δέν εἶναι μόνο ἄχρηστος· εἶναι ταυτισμένος μέ τὰ δικά μας συμφέροντα!

● Ὁ Χριστός δέν θέλει ἀδικίες, πού γίνονται πιθανόν καί σέ μᾶς, γιά νά καταλάβουμε τίς ἀδικίες στους ἄλλους.

Δέν θέλει νά πεινάσῃ ὁ λαός, ἀλλά θά πεινάσῃ, ἴσως καί γιά νά νιώσουμε τήν πείνα σέ τόσες χώρες τῆς γῆς.

Δέν θέλει συνδικᾶτα, πού διεκδικοῦν δικά τους μόνο συμφέροντα καί ἀδιαφοροῦν γιά τούς ἄλλους.

Δέν θέλει δάνεια ὁ Χριστός, οὔτε νά δανειζώμαστε, οὔτε νά δανειζοῦμε. Θέλει τίμα ἐργασία γιά ὅλους.

● Τί εἶναι ὁ Χριστός;

■ Εἶναι «ἡ κοινωνία μέ τό Θεό Πατέρα καί ἀγαπητική προσέγγισις τῶν ἀδελφῶν ἀνθρώπων, πού συγκροτοῦν ὅλοι μαζί τό ἅγιο Σῶμα τῆς».

■ Εἶναι μιᾶ κοινωνία, «μιᾶ κοινότητα ἀνθρώπων, πού τούς τρέφει ἡ ἀγάπη καί τούς ζωογονεῖ ἡ ἐλπίδα»!

■ Μήν ἀπελπίζεστε! Ἐχει ὁ Θεός. Πουλάκια Του, σπουργιτάκια Του εἴμαστε. Δέν θά μᾶς ἀφήσῃ.

■ Μήν ἀπελπίζεστε! Θά μᾶς πάρουν ἴσως πολλά. Τό Χριστό καί τήν ψυχή μονάχα μή μᾶς πάρουν.

■ Μήν ἀπελπίζεστε! Ὑπάρχουν καί φτωχότεροι ἀπό μᾶς.

■ Μήν ἀπελπίζεστε! Δέν εἴμαστε «σύστημα πίεσης γιά τήν ἀπόκτησι προνομίων». Εἴμαστε ἀδελφοί, πού θά ἀνοιξοῦμε ὅσα ἔχουμε στήν ἄκρη γιά τούς ἄλλους! Πού θά ἀνοιξοῦμε τό θησαυροφυλάκιο τῆς καρδιάς μας.

Ζή Κύριος Παντοκράτωρ! Ὅποιος ἀγωνίζεται γιά τὰ μεγάλα του δικαιώματα, αὐτός ἄς μήν ἀγωνιᾷ γιά τὰ μικρά, τὰ ὕλικά του δικαιώματα.

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Σκευή χρυσᾶ ἢ χρυσές ψυχές;

«Μή νομιζόμεν ἀρκεῖν ἡμῖν εἰς σωτηρίαν, εἰ χήρας καί ὀρφανούς ἀποδύσαντες, ποτήριον χρυσοῦν καί λιθοκόλλητον προσενέγκοιμεν τῇ τραπέζῃ... Οὐ γάρ χρυσοχοεῖον, οὐδέ ἀργυροκοπεῖον ἐστίν ἡ ἐκκλησία, ἀλλά πανηγυρίς ἀγγέλων. Οὐκ ἦν ἡ τράπεζα ἐξ ἀργύρου τότε ἐκείνη, οὐδέ τό ποτήριον χρυσοῦν, ἐξ οὗ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς ὁ Χριστός τό αἶμα τό ἑαυτοῦ, ἀλλά τίμια ἦν πάντα ἐκεῖνα καί φρικτά, ἐπειδή Πνεύματος ἔγεμεν».

Ε.Π.Ε. 11.62

Μετάφρασις

Ἄς μή νομιζοῦμε, ὅτι ἀρκεῖ γιά τή σωτηρία μας, νά προσφέρουμε χρυσό ἅγιο ποτήριον, στολισμένο μέ πολύτιμους λίθους, ἐνῶ ἐγκαταλείπουμε φτωχοῦς, χῆρες καί ὀρφανά. Ἡ ἐκκλησία δέν εἶναι χρυσοχοεῖο οὔτε ἀργυροκοπεῖο, ἀλλ' εἶναι πανηγύρι ἀγγέλων. Τότε, πού ὁ Χριστός ἔδωσε τό Αἶμα Του στους Μαθητές, δέν ἦταν ἀργυρῆ ἡ τράπεζα οὔτε χρυσό τό ποτήριον. Ἦταν φρικτά καί τίμια τά τελούμενα, ἐπειδή ἦταν γεμᾶτα ἀπό Πνεῦμα Ἅγιο.

13 Φεβρουαρίου - Ἀκύλα καί Πρίσκιλλης Συνεργοί καί κατηχητές

Ἵμότεχνοι τοῦ Παύλου

Ἀκύλας καί Πρίσκιλλα.

• Ζευγος Ἰουδαίων, πού εἶχαν πιστεύσει στό Χριστό. Βρέθηκαν στήν Κόρινθο ἐξόριστοι, ὕστερα ἀπό διωγμό τῶν Ἰουδαίων, πού συνέβηκε «ἐπί Κλαυδίου Καίσαρος» (Πράξ. ια' 28).

• Ἦσαν σκηνοποιοί, ὁμότεχνοι τοῦ Παύλου.

• Φιλοξένησαν τόν Παῦλο κατά τήν πρώτη ἐπίσκεψί του στήν Κόρινθο. Καί ὅταν βρῆκαν κατάλληλες συνθήκες, ξαναγύρισαν στή Ρώμη, ὅπου καί βρίσκονταν τήν ἐποχή πού γράφει ὁ μέγας Ἀπόστολος τήν πρός Ρωμαίους Ἐπιστολή.

Στός τέλος τῆς Ἐπιστολῆς ὑπάρχει ὁ κατάλογος ἀνδρῶν καί γυναικῶν, πού ἦσαν οἱ πολύτιμοι ἄγιοι συνεργάτες τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν. Στέλνει σέ ὅλους χαιρετισμούς.

ἽΟ χαιρετισμός τοῦ Παύλου γιά τό ἐκλεκτό ζευγος: «Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καί Ἀκύλαν τούς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, οἵτινες ὑπέρ τῆς ψυχῆς μου τόν ἑαυτῶν τράχηλον ἐπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγώ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλά καί πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καί τήν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν» (Ρωμ. ιστ' 3-4).

Συνεργοί τοῦ Παύλου

Ἦσαν ἀπλῶς συνεργοί τοῦ Παύλου;

ἽΟχι. Ἦσαν κάτι παραπάνω.

• Τόν ἀγαποῦσαν τόσο πολύ, ὥστε ἦσαν ἔτοιμοι «τό κεφάλι» τους νά θυσιάσουν γιά τόν Παῦλο. Γά πάντα ἔδωσαν γι' αὐτόν:

Καί τό σπίτι τους, πού ἦταν οἶκος φιλοξενίας τῶν «ἀγίων».

Καί τά χρήματά τους.

ἽΑκόμα καί τό αἷμα τους.

• ώΟ γάμος γιά τόν Ἀκύλα καί τήν Πρίσκιλλα δέν στάθηκε ἐμπόδιο στό ἔργο τῆς ἀποστολῆς τοῦ Χριστοῦ. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «ἽἘνι καί ἐν γάμῳ ὄντα θαυμαστόν εἶναι καί γενναῖον. ώΟ Ἀκύλας καί ἡ Πρίσκιλλα σφόδρα ἔλαμψαν, καίτοιγε οὐδέ τό ἐπιτήδευμα αὐτῶν λαμπρόν ἦν. Σκηνοποιοί γάρ ἦσαν. Ἀλλ' ὅμως πάντα ἀπέκρυψεν ἡ ἀρετή, καί ὑπέρ τόν ἥλιον αὐτούς ἔδειξεν. Οὔτε ἡ τέχνη, οὔτε ἡ συζυγία αὐτούς παρέβλαψεν, ἀλλά τήν ἀγάπην, ἦν ὁ Χριστός ἀπήτησε, ταύτην ἐπεδείξαντο» (Ε.Π.Ε. 17,678).

Μετὰ φρασῖς: Εἶναι δυνατόν ν' ἀναδειχτῆ κανεῖς θαυμαστός καί γενναῖος καί ὡς παντρεμένος. Νά, λοιπόν, τό ζευγάρι Ἀκύλας καί Πρίσκιλλα. ἽΕλαμψαν καταπληκτικά, μολονότι καί τό ἐπάγγελμά τους δέν ἦταν σπουδαῖο (ἦσαν σκηνοποιοί). ώΟλα τά ἐπικάλυπτε ἡ ἀρετή καί τούς λάμπρυνε πῖό πολύ ἀπό τόν ἥλιο. Οὔτε ἡ τέχνη τους, οὔτε ὁ δεσμός τοῦ γάμου τους ἐμπόδιζε στήν ἀγάπην, πού ζήτησε ὁ Χριστός.

- Θυσία γίνονταν για τον Παύλο.

Καί όταν ἔδιναν γιά τόν Παῦλο, εἶναι σάν νά ἔδιναν γιά τίς ἐκκλησίες «τῶν ἐθνῶν», ἀφοῦ ὁ Παῦλος στήριζε αὐτές τίς ἐκκλησίες. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Τί μείζον, τί ἴσον τοῦ προστάτιν γενέσθαι Παύλου, τοῦ κινδύνους ἰδίοις διασῶσαι τόν τῆς οἰκουμένης διδάσκαλον; Βλέπε αὐτῶν (Ἀκύλα καί Πρίσκιλλης) τόν περι τό κήρυγμα πόνον, τόν ἐν τῷ μαρτυρίῳ στέφανον, τήν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν, τήν περί Παύλου ἀγάπην, τό περί τόν Χριστόν φίλτρον*» (Ε.Π.Ε. 17.680-682).

Μετὰ φρασις : Τί μεγαλύτερο, τί ἴσο τοῦ νά βοηθήσῃ μιά γυναίκα τόν ἀπ. Παῦλο· νά τόν διασώζῃ μέ δικούς της κινδύνους! Πρόσεχε. Βλέπε τόν κόπο τῶν ἁγίων Ἀκύλα καί Πρίσκιλλας· τόν κόπο γιά τό κήρυγμα, τήν ἀπλοχεριά τους στή φιλανθρωπία, τήν ἀγάπη τους γιά τόν Παῦλο, τόν ἔρωτά τους γιά τόν Χριστό.

- Ἀξιοθαύμαστη ἡ προσφορά τοῦ ζεύγους Ἀκύλα καί Πρίσκιλλας καί γιά ἄλλο λόγο.

Ἰουδαῖοι αὐτοί, εἶχαν πιστεύσει στό κήρυγμα τοῦ Παύλου, στό μεγάλο ἄνοιγμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στά ἔθνη, ὥστε διακονοῦσαν τίς ἐκκλησίες «τῶν ἐθνῶν».

Ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ εὐχαριστία τοῦ ἀπ. Παύλου: «Οἷς οὐκ ἐγώ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλά καί πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν». Ἐπεξηγεῖ δέ ὁ Χρυσόστομος: «*Ἐνταῦθα τήν φιλοξενίαν καί τήν ἀπό τῶν χρημάτων λειτουργίαν αἰνίττεται, θαυμάζων αὐτούς, ὅτι καί τό αἷμα αὐτῶν ἐξέχεαν, καί τήν οὐσίαν κοινήν προσέθηκαν ἅπασιν*» (Ε.Π.Ε. 17.676).

Μετὰ φρασις : Ἐδῶ ὁ Παῦλος ὑπαινίσσεται τή φιλοξενία καί τή χρηματική τους προσφορά, θαυμάζοντας αὐτούς, ἐπειδή καί τό αἷμα τους ἔχυσαν καί τήν περιουσία τους σέ ὅλους προσέφεραν.

«Κατ' οἶκον ἐκκλησία»

Εἰδικά γιά τό σπίτι τοῦ Ἀκύλα καί τῆς Πρίσκιλλας ὁ Παῦλος χρησιμοποιοῖ τόν ὄρο «κατ' οἶκον ἐκκλησία».

Ἦταν τό σπίτι τους ἐκκλησία γιά τρεῖς κυρίως λόγους:

- Γιά τή φιλοξενία, πού εὑρισκαν σ' αὐτό ὅλοι οἱ χριστιανοί.

- Γιά τήν πνευματική ὁμοφυχία ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σπιτιοῦ.

- Γιά τίς συνάξεις τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας, πού πολλές φορές θά εἶχαν πραγματοποιηθῇ σ' ἐκεῖνο τό εὐλογημένο σπίτι. Σημειώνει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «*Τήν οἰκίαν ἐκκλησίαν ἐποίησαν, διά τε τοῦ πάντας ποιῆσαι πιστούς, καί διά τοῦ τοῖς ξένοις αὐτήν ἀνοίξαι πᾶσιν. Οὐδέ γάρ ἀπλῶς εἴωθεν οἰκίας ἐκκλησίας καλεῖν, εἰ μή πολλή ἡ εὐλάβεια καί πολὺς ὁ τοῦ Θεοῦ φόβος ἐριζωμένος ἐν αὐτῇ εἶη*» (Ε.Π.Ε. 17.678).

Μετὰ φρασις : Τό σπίτι τους τό εἶχαν μετατρέψει σέ ἐκκλησία, καί μέ τό ὅτι ὅλους τοὺς ἐνοίκους τοὺς ἔκαναν χριστιανούς, καί μέ τό ὅτι τό ἄνοιγαν σέ ὅλους τοὺς ξένους. Δέν συνήθιζε ὁ ἀπ. Παῦλος νά ὀνομάζῃ τό σπίτι ἐκκλησία, ἄν δέν ἦταν μεγάλη ἡ εὐσέβεια καί πολὺς ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ριζωμένος σ' αὐτό.

Στό σπίτι τῆς ἁγίας Πρίσκιλλας λειτούργησε τό καλύτερο Κατηχητικό.

Κατηχήτρια ; Ἡ ἴδια. Μιά ἄσημη γυναίκα. Μιά γυναίκα τοῦ χειρωνακτικοῦ κόπου.

Μιά γυναίκα ὁμως μέ πόθο εὐαγγελικῆς ἀγάπης, μέ θεολογική εὐαισθησία, μέ ζῆλο ἱεραποστολικό.

Κατηχητόπουλο ; Ἐνας σοφός, καί ἀπό κοσμικῆς καί ἀπό θρησκευτικῆς πλευρᾶς: Ὁ Ἀπολλῶς.

Ἦταν κατηχημένος γιά τό Χριστό, ἀλλά στό πρῶτο μόνο στάδιο (Πράξ. ιη' 25). Ὅταν τόν πρωτοσυνάντησε ἡ Πρίσκιλλα στή συναγωγή καί τόν ἄκουσε νά μιλά, θαύμασε μέν τή ρητο-

ρεία του, αλλά διαπίστωσε τόν ἔλλειμματικό του λόγο. Τοῦ ἔλειπε ἡ βαθύτερη κατήχησις γιὰ τό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καί τότε μαζί μέ τό σύζυγό της Ἀκύλα ἀνέλαβαν τό ἔργο. Κατήχησαν οἱ ἀπλοϊκοί τόν σοφό Ἀπολλῶ. «Ἀκούσαντες δέ τοῦ Ἀπολλῶ Ἀκύλας καί Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτόν καί ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τήν ὁδόν τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. ιη΄ 26).

• Θαυμάζουμε τήν ταπεινῶσι τοῦ σοφοῦ καί ταλαντούχου ἀποστόλου Ἀπολλῶ. Κάθεται σάν μικρός μαθητής καί διδάσκει τά βαθύτερα τῆς πίστεως ἀπό σκηνοποιούς, καί μάλιστα ἀπό μιά γυναῖκα, τήν ἁγία Πρίσκιλλα.

• Θαυμάζουμε καί τούς κατηχητές τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, καί μάλιστα τήν κατηγήτρια, τήν Πρίσκιλλα.

Υπόδειγμα γιά κάθε εὐσεβῆ γυναῖκα, πού δέν κηρύττει μέν στό Ναό, τήν ὥρα τῆς εὐχαριστιακῆς συνάξεως, παρόντων καί ἀνδρῶν, μπορεῖ ὅμως νά εἶναι κατηγήτρια, δασκάλα τοῦ Εὐαγγελίου, μητέρα διδάσκουσα τά παιδιά της, ἐκπαιδευτικός μεταγγίζουσα στίς ψυχές τῶν μαθητῶν τήν ὀρθή πίστι.

Μπορεῖ κάθε πιστή καί ἐνάρετη γυναῖκα νά γίνεται ἱεραπόστολος, διακόνισσα τοῦ ὑψίστου ἔργου, τῆς διαδόσεως, δηλαδή, τοῦ Εὐαγγελίου σ' ὅλο τόν κόσμο. Ἔτσι λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Πῶς ἡ Πρίσκιλλα τόν Ἀπολλῶ κατήχησε; Τῆς ἐν τῷ μέσῳ προσεδρίας αὐτήν κωλύων καί θρόνου τοῦ ἐν τῷ βήματι, οὐ τοῦ λόγου τῆς διδασκαλίας... Ὅταν πιστός ὁ ἀνήρ ἦ καί σφόδρα ἀπηρητισμένος καί διδάσκειν αὐτήν δυνατόν... Ὡς ἂν αὐτή σοφωτέρα ἦ, οὐ κωλύει (ὁ Παῦλος) καί διδάσκειν καί διορθοῦν. Λεόντων θερμότεραι αἱ τότε γυναῖκες ἦσαν*» (Ε.Π.Ε. 17,694).

Μετὰ φρασίς : Πῶς κατηχοῦσε ἡ Πρίσκιλλα τόν Ἀπολλῶ; Ὁ Παῦλος ἐμποδίζει νά εἶναι προεστῶσα (τῆς συ-

νάξεως) ἡ γυναῖκα καί νά προΐσταται τῆς ἁγίας Τραπεζῆς στό ἱερό βῆμα. Δέν ἐμποδίζει τό λόγο τῆς διδασκαλίας... Ὅταν βέβαια ὁ ἀντρας εἶναι πολύ κατάρτισμένος, ἐκεῖνος μπορεῖ καί πρέπει νά διδάσκη τή γυναῖκα... Ὅταν ὅμως ἡ χριστιανή γυναῖκα εἶναι σοφώτερη στά τῆς πίστεως, δέν τήν ἐμποδίζει ὁ Παῦλος νά διδάσκη καί νά διορθῶνῃ. Κάποτε οἱ γυναῖκες ἦταν θερμότερες ἀπό lionτάρια.

Τά σημερινά σπίτια

Τότε τά σπίτια ἦσαν ἐκκλησίες. Τώρα πολλά σπίτια εἶναι δαιμονοκρατούμενα, ἀφοῦ οἱ «θεοί», πού λατρεύονται σ' αὐτά, εἶναι ἡ τηλεόρασις, τό ἴντερνέτ, ἡ πολυτέλεια, ἡ φιλαργυρία.

Ἐλάχιστα σπίτια ἐναρέτων χριστιανῶν ἀντέχουν στόν χαρακτηρισμό «*κατ' οἶκον ἐκκλησία*». Ἀπουσιάζει ἀπ' αὐτά τό κοσμικό πνεῦμα, ἡ ἐξεζητημένη πολυτέλεια, ἡ «γκρίνια», στοιχεῖα πού διέπουν τά πλεῖστα σπίτια.

Τότε τά σπίτια ἦσαν ἐκκλησίες. Τώρα οἱ ἐκκλησίες πολλές φορές μοιάζουν μέ τό ναό, πού σήκωσε ὁ Χριστός τό φραγγέλιο (Ἰωάν. β' 15).

Ἄν στά σπίτια, στίς οἰκογένειες, κυριαρχήσῃ ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου, τότε θά ἁγιαστοῦν πραγματικά. Τό κύτταρο ἂν εἶναι ἅγιο, ὅλο τό σῶμα θά εἶναι ἅγιο. Κύτταρο ἡ οἰκογένεια. Σῶμα ἡ κοινωνία.

• Ὁ Ἀκύλας καί ἡ Πρίσκιλλα ἦσαν ἄξιοι τοῦ Παύλου.

• Καί ἂν τοῦ Παύλου ἦσαν ἄξιοι, ἄρα τῶν ἀγγέλων ἦσαν ἄξιοι.

• Ἐγώ, λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, τόν τόπο τοῦ Παύλου τολμῶ νά ὀνομάσω οὐρανό καί ἐκκλησία.

• Ὅπου ὁ Παῦλος, ἐκεῖ καί ὁ Χριστός.

• Ὅπου δέ ὁ Χριστός, ἐκεῖ καί οἱ ἄγγελοι συνεχῶς παρευρίσκονταν καί ἅγιοι ἀρμονικά συνυπάρχουν.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Πρώτη Εὐχή τῶν Πιστῶν

Λειτουργία τῶν Πιστῶν λέγεται ὄλο ἐκεῖνο τό τμήμα τῆς Ἀκολουθίας, πού ξεκινᾷ εὐθύς ἀμέσως μετά τό Ἀποστολικό καί Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα καί κορυφώνεται μέ τό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας καί τήν κοινωνία τῶν Πιστῶν. Τονίσαμε στό προηγούμενο, ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτο τό νά πηροῦν ὠρισμένοι ἀπό τό Εὐαγγέλιο κατ' εὐθείαν στό «Ὅπως ὑπό τοῦ κράτους Σου...».

Συνεχίζουμε ἐδῶ ἀναφερόμενοι στίς δυό Εὐχές τῶν Πιστῶν, πού εἶναι ἡ γενική προετοιμασία τῶν χριστιανῶν, πού ἦδη λέγονται καί εἶναι Πιστοί.

- Οἱ Πιστοί στήν ἀρχαία Ἐκκλησία ἐθεωροῦντο **τάξι** στή Χριστιανική παράταξι. Τιμητική τάξι, πού δέχτηκε τή δωρεά τῆς χάριτος. Ὑπεύθυνη τάξι, πού παρουσιάζεται μέ πολύ μεγαλύτερη εὐλάβεια κατά τή θεία Λειτουργία. Θεωρεῖ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μεγάλη ἀνοησία, τό νά μήν εἶναι ἀπόλυτα προσηλωμένοι οἱ Πιστοί στά τελούμενα. «*Τινές οὕτως εἰσίν ἀνόητοι καί βλάκες, ὡς μή μόνον ἐν τῷ καιρῷ τῶν κατηγουμένων, ἀλλά καί ἐν τῷ καιρῷ τῶν πιστῶν ἐστάναι καί διαλέγεσθαι. Ἐν τῷ καιρῷ, ἐν ᾧ μάλιστα δεῖ τόν Θεόν καταλλάττειν, ἐν τούτῳ παροξύνοντες ἅπμην*» (Ε.Π.Ε. 19,78). Μετάφρασις: Μερικοί εἶναι τόσο ἀνόητοι καί ἀπρόσεκτοι, ὥστε ὄχι μόνο κατά τόν καιρό τῶν κατηγουμένων, ἀλλά καί κατά τή λειτουργία τῶν πιστῶν στέκονται καί κουβεντιάζουν. Κατά τήν ὥρα πού πρέπει νά συμφιλιωνώμαστε μέ τόν Θεό, ἐμεῖς φεύγουμε ἄλλοῦ μέ τό μυαλό μας καί ἐξοργίζουμε τόν Θεό.

- Μετά τό νηπιαγωγεῖο, τρόπον τινά, τήν τάξι δηλαδή τῶν **Κατηγουμένων**, ἐρχόμαστε στήν τάξι τῶν **Πιστῶν**, πού ἦδη ἔχουν «τά αἰσθητήρια γεγυμνασμένα» (Ἐβρ. ε' 14). Στήν ἀρχαία Ἐκκλησία ἐθεωρεῖτο ὡς τιμητικός τίτλος νά εἶναι κάποιος «*Πιστός ἐκ Πιστῶν*» (γονέων), ὅπως τό «*ὑπάτος ἐξ ὑπάτων*». Μᾶς ἀνάγει στό «*Φῶς ἐκ Φωτός*» τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως.

- Οἱ Πιστοί δέν εἶναι **διακοσμητικό** στοιχεῖο στό ἐξαίσιο σκηνικό τῆς θείας Λειτουργίας. Ἡ εἰδική ἱερωσύνη τῶν λειτουργῶν, κατά τόν μακαριστό ἅγιο πρεσβύτερο καί λειτουργιολόγο π. Γερβάσιο Παρασκευόπουλο, «*δέν δύναται νά λειτουργῆ ἄνευ τῆς συμπαράστασως τοῦ λαοῦ*».

- Ὅπως, λοιπόν, ὁ λειτουργός, προκειμένου νά ἱεουργήσῃ, ἦδη ἔχει «*πάρει καιρό*», δηλαδή, προετοιμάστηκε εἰδικά γιά νά τελέσῃ τήν «*ἀναίμακτον ἱεουργίαν*», ἔτσι τώρα ὁ ἴδιος **ἐτοιμάζει** τοὺς ἐκκλησιαζομένους πιστούς γιά τή συμμετοχή τους στό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας. Τοὺς ἐτοιμάζει μέ τίς **δυό Εὐχές τῶν Πιστῶν**, πού λέγονται μετά τήν ἀνάγνωσι τοῦ Εὐαγγελίου καί πρῖν ἀπό τό Χερουβικό.

- Ὑπάρχει μιά βασική διαφορά τῶν δυό αὐτῶν Εὐχῶν ἀπό τίς μέχρι τώρα Εὐχές, πού ἔχει ἀναγνώσει ὁ λειτουργός εἰς ἐπήκοον τοῦ λαοῦ. Στίς δυό Εὐχές γίνεται πλέον σαφής μνεῖα τοῦ μυστηρίου τῆς **θείας Εὐχαριστίας**. Εἰσάγεται σιγά - σιγά ἡ συναγμένη Ἐκκλησία στό ὑπερφυές Μυστήριο.

Προσεύχονται οἱ λειτουργοί, γιά νά καταξίωση ὁ Κύριος ν' ἀνταποκριθοῦν, τρόπον τινά, καί οἱ πιστοί στή συμπροσευχή νά γίνῃ **ἰλεως** ὁ Θεός. Ὁ λειτουργός

ὄχι μόνο δέν ὑποτιμᾷ τόν πιστό λαό, ἀλλ' αἰσθάνεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολύ πιό καταχρεωμένος ὁ ἴδιος ἀπό ὅ,τι εἶναι ὁ λαός.

Βλέπει τὰ δικά του πταίσματα μέ ἄλλο πρῖσμα, καί τοῦ λαοῦ μέ διαφορετικό.

● Προσπίπτω, λέει ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἐπίσκοπος) καί δέομαι «*ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καί τῶν τοῦ λαοῦ ἄγνοημάτων*» (α' εὐχή τῶν Πιστῶν).

● Μέ ἄλλη **ζυγαριά** ζυγίζει τοῦ λαοῦ τὰ ἀνομήματα καί μέ ἄλλη τὰ δικά του, καί γι' αὐτό τὰ δεύτερα τὰ βρίσκει πολύ πιό βαρειά. Κάποιο ἐλαφρυντικό βρίσκει ἢ συμπάθειά του πρὸς τόν λαό· τό ἐλαφρυντικό τῆς ἀγνοίας (μιλάει γιά «**ἀγνοήματα**»). Καί γιά τόν ἑαυτό του δέν χρησιμοποιεῖ τή **συμπάθεια**, ἀλλ' ἐκφράζεται μέ βαθειά **συναίσθησι** τῆς μεγάλης εὐθύνης γιά κάθε του ἁμάρτημα καί ἀδίκημα.

● Οἱ πιστοί, πού τήν ὥρα ἐκείνη πλήρως προσηλωμένοι, συμπροσεύχονται, δέν θεωροῦν φυσικό, ὅτι «*ἀμνηστεύονται*» ἀπό τήν λειτουργική «*εὐγένεια*» τοῦ ἱερέως. Μπορεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ ἱερέα καί ἡ ὑπευθυνότητά του νά ὑποβιάζῃ, τρόπον τινά, τὰ ἁμαρτήματά τους σέ «**ἀγνοήματα**», ἀλλ' οἱ πιστοί δέν παίρνουν θάρρος (θράσος) νά συνεχίσουν στή ζωή τους τὰ ἀγνοήματα. Ξέρουν οἱ ἴδιοι πολύ καλά τήν πραγματικότητα. Τά ὀνομαζόμενα ἀγνοήματα εἶναι οὐσιαστικά ἁμαρτήματα· εἶναι **ἐγκλήματα** (ἦδη στόν Ὁρθρο ὄλοι μαζί παρακάλεσαν τόν Κύριο: «*Ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων*»).

Δέν δικαιολογοῦν οἱ πιστοί τὰ ἁμαρτήματά τους. Δέν ἀπελπίζονται γι' αὐτά, ἀλλά μετανοοῦν καί συντριβονται γι' αὐτά. Καί οἱ ἱερεῖς καί οἱ ἐκκλησιαζόμενοι πιστοί **τρέμουν** ἐνώπιον «*τοῦ ἁγίου Θεοσαστηρίου*». Ἀναστενάζουν, σάν νά μονολογῇ καθέννας: Ἐσὺ, ἅγιε προεβύτερε, ἀποκαλεῖς ἐπεικῶς τίς παραβάσεις μας «**ἀγνοήματα**». Ἐγὼ ὁμως ξέρω, πόσα «*πονηρά ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ἐποίησα*».

● Συναισθανόμενοι οἱ πιστοί τή δική τους ἀναξιότητα, δέονται καί γιά τόν λειτουργό, πού θέλει καί ἐκεῖνος καί οἱ πιστοί ἀδελφοί του «**ἀκαταγνώστως καί ἀπροσκόπτως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ἐπικαλεῖσθαί Σε ἐν παντί καιρῷ καί τόπῳ**» (α' Εὐχή τῶν Πιστῶν).

● Πιστοί εἴμαστε, νάι! Ἄλλ' ὁ ἑαυτός μας «**καταγινώσκει**», μᾶς κατηγορεῖ. Δέν μᾶς παρέχει τό δικαίωμα νά ὑψώσουμε μέ «*παρηρησία*» τό κεφάλι, γιά νά ζητήσουμε τή συμμετοχή μας στήν κοινωνία τοῦ Θεοῦ, διά τῆς θείας Εὐχαριστίας. Ἐγώ; Ποιός εἶμαι; «*Σκώληξ καί οὐκ ἄνθρωπος*». Γι' αὐτό, Κύριε, ἀξιώσέ μας ὅλους «**ἀκαταγνώστως**» νά μετέχουμε στά τελούμενα κατά τή φρικτή αὐτή ὥρα.

● Πιστοί εἴμαστε, νάι! Ἄλλ' οἱ ἁμαρτίες μας στέκουν ἐμπόδιο, πρόσκομμα, γιά νά Σέ πλησιάσουμε. Τά πόδια μας τρέμουν. Γι' αὐτό Σοῦ ζητᾶμε «**ἀπροσκόπτως**» νά ζητᾶμε τό ἔλεός Σου.

● Πιστοί εἴμαστε, νάι! Ἄλλ' ἡ συνειδήσις μας διαμαρτύρεται, χτυπᾷ πιό δυνατά τήν ὥρα αὐτή, πού προσεγγίζουμε τήν ἁγία ἀναφορά, στήν τέλεσι τῆς θείας Εὐχαριστίας. Ἀξιώσέ μας «**ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν**» νά ἐπικαλούμαστε τόν ἴλασμό Σου. Μέ βαθειά συναίσθησι μυστικά Σοῦ κραυγάζουμε: «*Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ*». Κάνε τή συνειδήσις μας ἀπό **διαμαρτυρία** γιά τήν ἀθλιότητά μας, νά γίνῃ **μαρτυρία** τῆς πίστεώς μας καί του πόθου μας νά ἐνωθοῦμε μαζί Σου καί μαζί μέ ὅλους τούς ἀδελφούς μας, «*ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας Σου*».

Γιά τή δεύτερη Εὐχή τῶν Πιστῶν στό ἐπόμενο τεῦχος.

Γνωριμία με τὸν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β΄ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ἔλλη σκηνή, ἄλλο σῶμα

Β΄ Κορ. ε΄ 2-4

Φόβος καὶ πίεσις (στ. 2)

Προηγείται ὁ πόθος γιὰ τὸ σπίτι, πού κατασκεύασε πρὸς χάρι μας ὁ Κύριος. Ἄν οἱ πόθοι μας περιορίζωνται στὴ γήινα, τότε θὰ φοβώμαστε συνεχῶς, μήπως πεθάνουμε καὶ φύγουμε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ παρόντος! Ποιὸς σεῖσμοπαθὴς προτιμᾷ νὰ παραμῆνι στὸ ἔτοιμόρροπο σπίτι του, πού ἔχει χαρακτηρηστικὴ ἀκατοίκητο, καὶ δέν δέχεται τὴ δωρεὰ μιᾶς ὑπέροχης κατοικίας, ἀσάλευτης ἀπὸ ὅποιοδῆποτε σεῖσμό;

Τὸ παρόν σεῖεται. Ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ προειδοποιεῖ: «Ἐξέλθετε!» Ἐλάτε στὸ δικό μου σπίτι. Μέ τίποτε δέν σεῖεται. Ἀσάλευτη ἡ βασιλεία μου!».

Καὶ μεῖς; Τρέμουμε, μήπως καὶ ἔρθῃ ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεώς μας.

● Οἱ ἅγιοι δέν στενάζουν μέ τὴν ἰδέα, ὅτι θὰ φύγουν ἀπὸ ἐδῶ, γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὰ αἰῶνια ἀγαθὰ. Στενάζουν, διότι ἀκόμα παραμένουν σπὴν κατάστασι ἐδῶ, στὸ φθαρτὸ σῶμα.

Αὐτὸ τὸ παράδοξο, πού φανερώνει ὑπέρβασι τοῦ φόβου τοῦ θανάτου, πίστι ἀκλόνητη στὰ οὐράνια, πολλές φορές σάν λαχτᾶρα τὸ συναντᾶμε στὸν ἀπ. Παῦλο. Θέλει νὰ μείνῃ σπὴν ζωῇ, μόνο νὰ διακονήσῃ τὴ σωτηρία τῶν ἀδελφῶν. Περισσότερο ὅμως κυριαρχεῖ ἡ ἐπιθυμία νὰ φύγῃ, γιὰ νὰ εἶναι παντοτινά μαζί μέ τὸ Χριστό.

Τὸ στεναγμὸ γιὰ τὴν παραμονὴ σπὴν φυλακῇ τοῦ σώματος καὶ τὸν πόθο γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς φθορᾶς ἐκφράζει στὸν ἐπόμενο στίχο: «Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες». (στ. 2). Στὴν ἀπλοελληνικὴ: «Στενάζομε μάλιστα τώρα. Μέ πολύ πόθο ποθοῦμε νὰ φερέσομε πάνω μας, σάν ἄλλο ἐνδυμα, τὸ σπίτι μας τὸ οὐράνιο. Νὰ περιβληθοῦμε τὴν οὐράνια δόξα.

● Ὅπως στενάζει ὁ φυλακισμένος, πού

δέν μπορεῖ νὰ κινηθῇ ἐλεύθερα καὶ περιμένει τὴ στιγμή τῆς ἀπελευθερώσεως, ἔτσι ὁ πιστός, νιώθει σκλαβωμένος στὰ δεσμὰ τοῦ σώματος. Ὅχι διότι τὸ σῶμα εἶναι κακὸ, ἀλλὰ γιὰ δύο λόγους:

Πρῶτον, διότι παραμένοντας στὸ σῶμα ἡ πρόκλησις γιὰ ἁμαρτία παραμένει.

Δεύτερον, διότι ἡ ζωὴ τοῦ σώματος στέκει, ὡς τοῖχος, ἐμπόδιο γιὰ τὴν θέα τοῦ Θεοῦ. Ἄλλὰ καὶ γι' αὐτούς τὸ τέλειο εἶναι ἡ ἀναχώρησις ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ ἡ ἄφιξις τους στὸν οὐρανὸ.

● Οἱ ἅγιοι στενάζουν. «Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν» (στ. 2). Ἄναζητοῦν νὰ φύγουν, ἀρκεῖ νὰ εἶναι, ὅσο γίνεται περισσότερο, ἔτοιμοι γιὰ τὴν παρουσία τοῦ Κυρίου. Γιὰ ἄλλους λόγους παρόμοιους στεναγμὸς βγαίνει καὶ σ' ἄλλη Ἐπιστολὴ ἀπὸ τὰ κείμενα τοῦ Παύλου: «Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! Τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;» (Ρωμ. 2' 24).

Οἱ κοσμικοὶ καὶ φιλόυλοι ὄχι μόνο δέν ποθοῦν τὴν ἀπεξάρτησι τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἐλευθερία τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀδικοῦν σφόδρα τὴν ἀθάνατη ψυχὴ τους. Ὅλα γιὰ τὸ σῶμα! Τίποτε γιὰ τὴν ψυχὴ. Φροντίδα γιὰ τὴν ὁμορφιά, γιὰ τὴν ὑγεία, γιὰ τὸ ντύσιμο, γιὰ τίς ἀνέσεις, γιὰ τὸ φαγητό, γιὰ τὴν καλοπέρασι τοῦ σώματος. Ἄδιαφορία τελείως γιὰ τὴν ψυχὴ καὶ τίς ἀνάγκες τῆς.

Περιποιοῦνται τὸ κλοῦβί, τὸ εὐτρεπίζουν, ἀλλὰ τὸ πολί, πού κελαιδεῖ μέσ' στὸ κλοῦβί, τὸ ἀφίνουν ἀπεριποῖντο, νηστικὸ, διψασμένο.

● Οἱ ἅγιοι στενάζουν νὰ φύγουν.

Καὶ πῶς πηγαίνουν στὸ καινούργιο σπίτι; Γυμνοί; Ὅταν μία νύφη πρωτομπαίνει στὸ καινούργιο σπιτικὸ τῆς, βρῖσκει καὶ καινούργια ρούχα.

Ἔλλη σκηνή, ἄλλο σῶμα (στ. 3)

Ἡ νύμφη ψυχὴ μπαίνει στὸ νυμφῶνα, ἀλλ' ὄχι σάν φτωχὸς συγγενὴς τοῦ οὐρανοῦ.

Μπαίνει ντυμένη τήν πιό ώραία στολή, τή στολή τής ἀφθαρσίας. *«Εἶ γε καί ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοί εὔρεθησόμεθα»* (στ. 3). Στὴν ἀπλοελληνική: *«Ἄν ἐνδυθούμε τὸ νέο ἔνδυμα, δέν θά βρεθοῦμε γυμνοί, ἀπογυμνωμένοι ἀπὸ τὴν αἰώνια δόξα»*.

Ναί, ἀλλά θά εἶναι οἱ ἅγιοι γυμνοί ἀπὸ τὸ σῶμα; Ὁχι. Καί τὸ σῶμα θά γίνῃ σύνοικος στὴν ἀχειροποίητη κατοικία, ἀλλ' ὅταν θά ἔκῃ περιβληθῆ τή δόξα. Θά ἔκῃ ντυθῆ τήν ἀφθαρσία (Α΄ Κορ. ιε΄ 53), ὅπως τονίζει σέ ὅλο τὸ κεφάλαιο τής ἀναστάσεως (15ο τῆς Α΄ πρὸς Κορινθίους).

● Ἄλλωστε ἡ ψυχὴ, πού ἔχει τὶς ἀρετές, εἶναι ντυμένη (Κολασ. γ΄ 12). Ἡ ψυχὴ, πού ἔχει ντυθῆ τὸ Χριστό, εἶναι ὄχι ἀπλῶς ντυμένη, ἀλλὰ θεϊκὰ στολισμένη (Γαλ. γ΄ 27).

Ἡ ψυχὴ, πού ἔζησε μέ τὴν πίστι καί τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως καί ἀνακώρησε *«ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου»*, εἶναι ἀγγελικὴ ψυχὴ. Ἀσώματος ὁ ἄγγελος τῆς ἀναστάσεως, καί ὅμως *«τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκόν ὡς κιών»* (Ματθ. κη΄ 3).

Ἡ στολή τῆς ψυχῆς ἐδῶ εἶναι οἱ ἀρετές. Ἐκεῖ εἶναι ἡ περιβολὴ τοῦ ἀκρίστου φωτός.

● Δέν θά βρεθοῦν γυμνοί οἱ πιστοί. Θά ἔχουν οὐράνια ἔνδυσι, διότι θά ἔχουν κάνει στή γῆ τὴν καλὴ ἐπένδυσι. Ἀποταμεύουν δόξα αἰώνια.

Γυμνοί θά βρεθοῦν ὅσοι στή ζωὴ τούτη ἦσαν γυμνοί ἀπὸ ἀγάπῃ. Μέ τίποτε δέν θά μπορέσῃ νά ντύσῃ ἡ ἀνάστασις τὴν ψυχὴ, πού δέν ἀγάπησε στὸν κόσμο. Ὅσοι ἄφησαν τόσους ἀδελφούς τους γυμνοὺς (Ματθ. κε΄ 44), θά παραμείνουν γυμνοί ἀπὸ δόξα. Καί ὄχι μόνο! Γυμνοί, καίόμενοι!

● Φυσικὰ καί τὸ σῶμα ἐννοεῖ ὁ Παῦλος, ὅτι θά ἐπενδυθῆ μέ ἓνα ἄλλο σῶμα. *«Τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, οὐ γυμνοί εὔρεθησόμεθα»* (στ. 2-3).

Θ' ἀναστηθοῦν ὅλα τὰ σώματα στὴν κοινὴ ἀνάστασι.

Ἄλλ' οἱ στολές τῆς ἐν Χριστῷ ἀθανασίας θά εἶναι μειωμένες. Γιά ὅσους, καί τὶς ἦθελαν, καί τὶς ζητοῦσαν, καί τὶς ποθοῦσαν, καί ἀγωνίζονταν νά τὶς ἀποκτήσουν. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: *«Ἡ ἀνάστασις εἶναι κοινὴ γιά ὅλους, ἡ δόξα ὅμως δέν θά εἶναι κοινή. Ἀλλὰ ἄλλοι θ' ἀπολαύσουν τιμὴ, καί ἄλλοι θά καταδικασθοῦν σέ ἀτιμία. Οἱ πρῶτοι θ' ἀναστηθοῦν γιά τὴ βασιλεία, ἐνῶ οἱ ἄλλοι γιά τὴν κόλασι»* (Ε.Π.Ε. 19,280).

Ἡ ζωὴ νικάει τὸ θάνατο (στ. 4)

Προλαβαίνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὴν παρε-

ξήγησι, ὅτι μέ ὅσα λέει, περιφρονεῖ τὸ σῶμα. Ὅταν κάποιος νιώθῃ πάνω στὸ σῶμα του ἓνα βάρος καί θέλῃ νά τὸ ξεφορτωθῆ, αὐτὸ σημαίνει περιφρόνησι τοῦ σώματος; Ὅποιος αισθάνεται φοβερὴ βρῶμα καί δυσσομίαι στὸ σῶμα του καί θέλει νά τὴν ἀποβάλλῃ, σημαίνει μῖσος στὸ σῶμα;

Οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ ἅγιοι ὄλων τῶν αἰώνων δέν ζητοῦν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ σῶμα. Ζητοῦν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰ βάρη τοῦ σώματος, ἀπὸ τὰ ξένα *«σώματα»*, πού κόλλησαν πάνω στὸ σῶμα!

Δέν θέλουμε, λέει στὸν ἐπόμενο στίχο ὁ Παῦλος, νά πετάξουμε τὸ σῶμα. Θέλουμε νά περιβληθοῦμε ἄλλο σῶμα. Καί αὐτὸ τὸ ἄλλο σῶμα θάναι ἐπένδυσις αὐτοῦ τοῦ σώματος: *«Καί γάρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκῆνι στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς»* (στ. 4). Ἀπόδοσις στὴν ἀπλοελληνική: *«Ναί! Ἐμεῖς, πού βρισκόμαστε ἀκόμα στή σκηνὴ τοῦ σώματος, στενάζουμε ἀπὸ τὸ βάρος του. Δέν θέλουμε ὅμως νά τὸ ἀποβάλλουμε γι' αὐτὸ, ἀλλά πάνω σ' αὐτὸ νά φορέσουμε ἄλλο σῶμα, τὸ οὐράνιο, γιὰ νά καταπιῆ ἡ ζωὴ τὴ θνητότητα»*.

● Δέν περιφρονοῦμε τὸ σῶμα. Ἡ Ἐκκλησία τὸ ἀγιάζει, τὸ εὐλογεῖ, τὸ τιμᾷ. Ἀλλὰ ζητᾷμε κάτι παρά πάνω: Νά λυτρωθῆ τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς φθορᾶς τὸ μαράζι. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: *«Οὐ διὰ τοῦτο στενάζομεν, φησίν, ἵνα τοῦ σώματος ἀπαλλαγῶμεν, ἀλλὰ τῆς φθορᾶς τῆς ἐν αὐτῷ σπεύδομεν ἐλευθερωθῆναι... Οὐχ ὅτι σῶμα, ἀλλ' ὅτι φθαρτὸν περικείμεθα σῶμα καί παθητὸν. Τοῦτο γάρ ἡμῖν καί τὴν λύπην παρέχει ἀλλὰ ἀναλίσκει καί δαπανᾷ τὴν φθορὰν ἢ ζωὴ παραγινομένη, τὴν φθορὰν, οὐ τὸ σῶμα»* (Ε.Π.Ε. 19,280). Μετάφρασις: Δέν στενάζουμε, γιὰ ν' ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὸ σῶμα, ἀλλὰ βιαζόμαστε νά ἐλευθερωθοῦμε ἀπὸ τὴ φθορά, πού ὑπάρχει σ' αὐτό... Ὁχι ὅτι εἶναι βαρὺ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἐπειδὴ περιβαλλόμαστε μέ φθαρτὸ καί παθητὸ σῶμα. Διότι αὐτὸ εἶναι, πού μᾶς προξενεῖ καί τὴ λύπῃ. Ἄλλ' ὅταν ἔρχεται ἡ ζωὴ, ἐξαφανίζεται καί κατατρώγει τὴ φθορά· τὴ φθορά, ὄχι τὸ σῶμα.

● Ὅπως ὁ Χριστός, ἡ Ζωὴ, νίκησε τὸ θάνατο πάνω στὸ Σταυρό, ἔτσι καί ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου νικάει τὸ θάνατο. Θά ἔλθῃ δέ ἡ στιγμὴ, πού θά συμβῆ καί γιὰ τὴ δική μας ὑπαρξὴ ἐκεῖνο, πού γενικὰ ἔκανε ὁ Χριστός. Ἡ Ἀνάστασις Του κατὰ τιε τὸ θάνατο. Τὸν ἐξαφάνισε. Ὡστε νά λεί ο

Πρεσβύτερος τίμιος καὶ δόκιμος

† ἱερεύς Νικόλαος Γεωργαντής

(Παραμονή τῶν Θεοφανείων, ἡ ἐνορία τῆς Ἁγίας Μαρίνης Χαϊδαρίου ἀπεχαιρέτισε τὸν πατέρα της, τὸν προϋστάμενο τοῦ Ναοῦ, τὸν πρωτοπρεσβύτερο π. Νικόλαο Γεωργαντή, πού σέ ἡλικία 56 ἐτῶν ἀναχώρησε γιὰ τοὺς οὐρανοὺς. Κατὰ τὴν ἐξόδιο ἀκολουθία, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Νικαίας π. Ἀλεξίου, μίλησε καὶ ὁ ἱεροκῆρυξ π. Δαυιὴλ Ἀεράκης. Παραθέτουμε τὴν προσλαλιά του).

Ἀπὸ τῆ διακονία στὴ βασιλεία. Κάποτε ὁ λαός, ὅταν ἔβλεπε κληρικό, τοῦ ἔλεγε: «*Νά χαίρεσαι τὴ βασιλεία σου*».

Στὴν πραγματικότητα, κάθε κληρικός, ὁποιοδήποτε βαθμοῦ, αἰσθάνεται ὡς διάκονος Χριστοῦ (Α΄ Κορ. γ΄ 5). Ἄλλ' ὁ π. Νικόλαος ἀποδείχτηκε πιστός διάκονος:

- Διάκονος τῆς ἀγάπης. Ἦταν πάντα πρόθυμος γιὰ ὁποιαδήποτε προσφορά.

- Διάκονος τοῦ Ναοῦ. Ὑπηρετήσε περίπου 25 χρόνια τὸ Ναὸ τῆς Ἁγ. Μαρίας. Τὸν ἀποπεράτωσε καὶ τὸν εὐπρέπισε.

- Διάκονος τῶν παιδιῶν. Μετέφερε πάντα τὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ στὶς καρδιές τῶν μαθητῶν. Ἐκπαιδευτικός μέ ὑπευθυνότητα. Ὁργανωτὴς τῶν Κατηχητικῶν μέ ζῆλο.

- Διάκονος τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πάντοτε ἐπιμελής στὰ κηρύγματατά του, προσιτός καὶ ἐπίκαιρος.

- Διάκονος τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Πόσες φορές ἀντήχησε ἡ φωνή του: «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...*». Καὶ σκεπτόταν: *Τί ὁμορφὴ εἶναι καὶ θά εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ!*

οῦ! Τώρα τὴν ἀπολαμβάνει. Χαίρεται τὴ βασιλεία του!

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονίζει γιὰ τὸ εἰσιτήριο τῆς Βασιλείας: «*Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ*» (Πράξ. ιδ΄ 22).

- Ἡ ἱερωσύνη τοῦ π. Νικολάου ἦταν μέ Σταυρό. Τιμήθηκε βέβαια ἀπὸ τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία μέ Σταυρό στὸ στήθος. Ἄλλ' ὁ Κύριος τοῦ χάρισε καὶ τὸν δικό Του Σταυρό, τὸν πόνο. Ἐζῆσε, ὅπως κάθε πονεμένος, τὸ τί σημαίνει ἱερωσύνη τοῦ Σταυροῦ.

Ἱερέας τοῦ Σταυροῦ ὁ Κύριός μας. Τὸν ἀκολουθεῖ ὁ π. Νικόλαος. Καὶ διὰ τοῦ πόνου, πού δοκίμασε, ἔγινε, ἀπὸ διάκονος τῆς Ἐκκλησίας, πρεσβύτερος τῆς Βασιλείας.

- Τὸν ὑποδέχονται τώρα οἱ πρεσβύτεροι τοῦ Οὐρανοῦ, ὅπως ἐμφανίζονται στὴν Ἀποκάλυψι τοῦ Ἰωάννου (ιγ΄ 13-15).

Σέ κάποιο σημεῖο βλέπουν οἱ οὐράνιοι πρεσβύτεροι νά ἔρχονται ἀπὸ τὴ γῆ πιστοί, ντυμένοι στολές λευκές.

Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς ρωτᾷ: «*Κύριέ μου, ἔσὺ ξέρεις. Πές μας: Ποιοὶ εἶναι οἱ ἐρχόμενοι;*».

Καὶ ὁ Κύριος ἀπαντᾷ: «*Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης*». Ἐχουν πλύνει τίς στολές τους καὶ τίς ἔκαναν κάτασπρες στὸ Αἷμα τοῦ Ἀρνίου.

- Ἡ ἱερατικὴ σου στολή, π. Νικόλαε, πλύθηκε μέσα στὸν πόνο. Λευκὴ ἀνεβαίνει. Σέ ὑποδέχεται τὸ Ἄρνιον.

Πολλές φορές κάλεσες τὸ λαό: «*Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὄλων ὑποδεξόμενοι...*». Τώρα ἐσένα ὑποδέχεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.

Παῦλος θριαμβευτικά: «*Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος*» (Α΄ Κορ. ιε΄ 54. Ἰδέ καὶ Ἦσ. κε΄ 8).

Ἡ ζωὴ θά νικήσῃ. Συγκεκριμένα, θά καταργήσῃ τὴ θνητότητα. «*Ἴνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς*» (στ. 4). Ἡ ἀνάστασις γιὰ ὄλους, καὶ γιὰ τοὺς σεωσμένους καὶ γιὰ τοὺς κολασμένους. Ἀλλὰ τὸς καλεῖται μόνο ἡ πορεία τῶν δικαίων. Ἡ κόλασις εἶναι κατάστασις. Δέν εἶναι ζωὴ (ιδεὶ καὶ Ματθ. κε΄ 46).

Καὶ ἐδῶ πολλές φορές λέμε: «*Μά ζωὴ εἶναι αὐτή;*». Καὶ ἐννοοῦμε ὠρισμένες δυσκολίες, πού ἀφαιροῦν πρόσκαιρα τὴ χαρά. Ἀπείρως περισσότερο ἰσχύει αὐτὸ γιὰ τὴν κόλασι: «*Μά ζωὴ εἶναι αὐτή;*». Ἐρώτημα χωρὶς ἀπάντησι.

Πῶς ν' ἀπαντήσῃ ἡ χαρά ἐκεῖ, πού ἀπουσιάζει ἡ ζωὴ; Πῶς νά θεωρηθῆ ζωὴ ἡ ἀπουσία τοῦ Θεοῦ; Νά θεωρηθῆ ζωὴ ἡ φρίκη τῆς κολάσεως;

Δ. Γ. Α.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Καλοποιήσις

Ψψωμένα τὰ χέρια τοῦ πιστοῦ κατὰ τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος θέλει τοῦ προσευχομένου «Ἐπαίροντας ὀσίους χεῖρας». (Α' Τιμ. β' 8). Ὁ Θεός ἀπλώνει τὰ χέρια Του νὰ μᾶς σώση, ἀρκεῖ νὰ ἀπλώνουμε καὶ μεῖς τὰ δικά μας χέρια (Ψαλμ. 140,2).

• Ἀλλὰ ποιά χέρια; Τὰ καθαρά χέρια. Εἶναι μεγάλη ὑποκρισία, τὰ ἴδια χέρια, ἀπὸ τῆ μιὰ μεριά νὰ κλέβουν καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ ὑψώνονται σέ ἴκεσια. Ἀπὸ τῆ μιὰ νὰ γρονθοκοποῦν καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ παρακαλοῦν.

Γι' αὐτὸ ὁ Παῦλος τονίζει, ὅτι τὰ χέρια πρέπει νὰ εἶναι «ὄσια», καθαρὰ.

• Καθαρά ἀπὸ ἀρπαγὴ καὶ ἀδικία, ἀπὸ ἀτιμία καὶ ἀσχήμια. Μὲ βρώμικα χέρια δὲν καθόμαστε στὸ τραπέζι. Ἔτσι καὶ μὲ λερωμένα ἀπὸ τὴν ἁμαρτία χέρια δὲν μποροῦμε νὰ προσευχώμαστε.

• Φυσικά δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχουμε μόνο τὰ χέρια ἀμόλυντα ἀπὸ κακές πράξεις. Ἀντιπροσωπευτικά ἀναφέρει τὰ χέρια, διότι αὐτὰ ὑψώνονται στὴν προσευχή.

Τὸ τοιζόμενο ἀπὸ τὸν Παῦλο εἶναι ἡ γενικὴ καθαρὸτητα τῆς ψυχῆς. Γι' αὐτὸ καὶ συνεχίζει: «Χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ». Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Καθαρά ἔστω τοῦ εὐχομένου ἡ διάνοια, παντός πάθους ἀπηλλαγμένη. Μηδεὶς μετὰ ἔχθρας προσίτω τῷ Θεῷ. Μηδεὶς μετὰ ἀηδίας καὶ διαλογισμοῦ» (Ε.Π.Ε. 23, 246). Μετάφρασις: Νὰ εἶναι καθαρὴ ἡ σκέψις ἐκείνου, πού προσεύχεται, ἀπαλλαγμένη ἀπὸ κάθε πάθος. Κανένας νὰ μὴ πλησιάζη τὸ Θεὸ μετὰ ἔχθρα. Κανένας μὲ δυσαρέσκεια καὶ λογισμὸ κακὸ.

• Στὸν Θεὸ τῆς ἀγάπης ἀπευθυνόμεστε. Πῶς μποροῦμε νὰ μὴν ἔχουμε ἀγάπη στοὺς ἄλλους ἢ νὰ ἔχουμε διαπληκτιστὴ μαζὶ τους ἢ νὰ ἔχουμε θυμώσει;

• Ἡ προσευχὴ εἶναι καρπὸς καὶ ἡρεμίας καὶ ἐσωτερικῆς εἰρήνης. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἐξηγώντας τὸ γιατί δὲν μᾶς ἀκούει ὁ Θεὸς στὴν προσευχὴ μας, λέει: «Πῶς ἐπιτεύξομαι τῆς αἰτήσεως; Ἄν μηδὲν ἐναντίον αἰτῆς, ὧν δοῦναι ἐστὶν ἔτοιμος. Ἄν καθαρὰς ἔχῃς τὰς χεῖρας, ἂν ὀσίας. Ὅσῳ εἰσὶν αἱ ἐλεημοσύναι ἐργαζόμεναι» (Ε.Π.Ε. 23,246-248). Μετάφρασις: Πῶς θὰ εἰσακουστῆ τὸ αἰτημά μου; Ἄν δὲν ζητᾶς τίποτε ἀντίθετο μὲ ὅσα εἶναι ὁ Θεὸς ἔτοιμος νὰ δώσῃ. Ἄν ἔχῃς τὰ χέρια καθαρὰ. Ἄν τὰ χέρια σου εἶναι ἅγια. Καὶ ἅγια εἶναι τὰ χέρια, πού κάνουν ἐλεημοσύνες.

Μακάριος ὁ διὰ Χριστὸν πάσχων

Ὁ χριστιανὸς εἶναι μακάριος, ὅταν πάσχη γιὰ τὴν ἀρετὴ. Ὁ χριστιανὸς εἶναι ἔτοιμος νὰ δίνη ἀπολογία γιὰ τὴν πίστι του, γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μιὰ τέτοια ἀπολογία εἶναι ὁμολογία πίστεως. Καὶ ἡ μαρτυρι-

ἸΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικὸς
1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτῆτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἑπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἰαγγελ. Μπότζιου

Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ἑπεύθυνος Τυπογραφείου:

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννῖνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἔτησις συνδρομῆ:

Ἑσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδᾶ καὶ Αὐστραλίας: δολᾶρια 30.

Ἐπιταγές καὶ ἐπιστολές:

Περιοδικὸ «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

κή όμολογία, είναι μιά από τις δυό βασικές προϋποθέσεις για νά λάβητε τόν σπαστό τό στεφάνι τής αιώνιας δόξας.

Τονίζει ό άπ. Πέτρος: «Εί και πάσχετε διά δικαιοσύνην, μακάριοι. Τόν δέ φόβον αυτών μή φοβηθήτε μηδέ ταραχθήτε. Έτοιμοι πρός άπολογίαν παντί τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περί τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετά πρᾶυτητος καί φόβου» (Α΄ Πέτρ. γ΄ 14-15).

● Σέ άπολογία κλήθηκε και ό **ήγούμενος τής Μονής Βατοπεδίου**. Άλλεπάλληλα τά άπολογητικά ύπομνήματα και του ίδιου και του συγκατηγορουμένου συμμοναστου του. Άλλά ποιός μπορεί νά ισχυριστή, ότι οι άπολογίες και οι καταθέσεις για περιουσιακά στοιχεία μιας Μονής είναι άπολογίες και όμολογίες για τό πρόσωπο του Ίησου Χριστου;

● Άς κάνουμε πιό πρωτοχριστιανικό έρώτημα: Μπορεί ή όποιαδήποτε φαντασία νά φανταστή τόν Θεάνθρωπο Κύριο, τόν ήγούμενο πάσης κτίσεως, τήν κεφαλή τής Έκκλησίας, νά διεκδική τό **ιδιοκτησιακό καθεστώς μιας λίμνης**; Νά βρισκεται π.χ. στην παραθαλασσία Καπερναούμ ή στα παραθαλάσια Γεργεσα, νά δείχνη τή λίμνη τής Γαλιλαίας, και νά διακηρύττη: «*Η λίμνη αυτή ανήκει στην αδελφότητά μας, στην αδελφότητα των Άποστόλων μου*»;

“Ο,τι για τόν Κύριο είναι άδιανόητο, μπορεί νά γίνεται δικαστική διενεξίς μιας Μονής, που διεκδικεί μιά λίμνη; Η **άκτημοσύνη** των μοναχών δέν άκολουθεί τήν άκτημοσύνη του Χριστου και όλης τής Άδελφότητάς Του (Ματθ. ι΄ 9); Λέει ό ιερός Χρυσόστομος: «*Τό “Πώλησον σου τά υπάρχοντα και δός πτωχοίς, και δεύρο άκολουθεί μοι”*, ειπεν ό Χριστός και πρός τούς τής έκκλησίας προέδρους περί των τής έκκλησίας κτημάτων... *Νυνί δέ οι του Θεου Ιερείς τρυγητῶ και άμητῶ παρακάθηται, και πράσει και άγορασία προσόδων*» (Ε. Π.Ε. 12,292). Μετά φρασίς: Τό «Πούλησε τά υπάρχοντά σου και μοίρασε τα στους φτωχούς και έλα νά μέ άκολουθήσης» (Ματθ. ιθ΄ 21), τό ειπε ό Χριστός, και για τούς προεστώτες τής Έκκλησίας, για τά

κτήματα τής Έκκλησίας... Δυστυχώς τώρα λειτουργοί του Θεου, αφιερωμένοι, άσχολοῦνται με τρύγους και θερισμούς, με άγοροπωλησίας και με έσοδα.

● Μερικοί θέλησαν νά κατατάξουν στους **μάρτυρες** και **ήρωες** τόν κληρικό, που βρέθηκε προφυλακισμένος στις φυλακές Κορυδαλλου. “Ολοι βέβαια συμφωνούν για τρία οδυνηρά πράγματα:

■ **Πρώτον**, όλοι θλίβονται, διότι ρασοφόρος βρισκεται στη φυλακή· εκφράζουμε όλοι τή συμπάθειά μας.

■ **Δεύτερον**, όλοι ρωτᾶνε, γιατί για ύπόθεσι, που εμπλέκονται δεκάδες πρόσωπα (και ύψηλά ιστάμενοι) μόνο ένας προφυλακίστηκε, και αυτός κληρικός;

■ **Τρίτον**, όλοι ευαίσθητοποιήθηκαν για τόν χρόνο προφυλακίσεως του ήγουμένου (στό Δωδεκαήμερο των έορτών).

● Άλλ’ από του σημείου αυτου μέχρι του σημείου νά θεωρηται μάρτυρας τής πίστεως ό προφυλακισθείς, δέν νομίζετε ότι ύπάρχει άπόστασις;

Σεβαστές είναι οι επισκέψεις **συμπαθείας** οφειλόμενες σε κάθε φυλακισμένο). Και ώρισμένες δηλώσεις **συμπαρστάσεως** στον έν λόγω ήγούμενο, είναι νοητές. “Οπως επίσης σεβαστές είναι και ώρισμένες διαφοροποιημένες άπόψεις, ήπιων μάλιστα τόνων.

● Δέν χρειάζονται οι ύπερβολές, όπως τό **νά ταυτίζεται** κληρικός προφυλακισμένος για περιουσιακές ύποθέσεις, με τή σταύρωσι του Χριστου, με τό διωγμό τής Έκκλησίας, με τά βασανιστήρια άγιων μαρτύρων, ακόμα και με τή... σφαγή των νηπίων από τόν Ηρώδη!

Ποιός κληρικός δέχεται νά θεωρηθῆ άθῶο νήπιος; Και όμως στον ύπερβολικό ζήλο συμπαραστάσεως στον ήγούμενο, κάποιος τόν κατέταξαν στη χορεία «των σφαγιασθέντων με τήν άπάνθρωπη έντολή του Ηρώδη»! Κάτι τέτοια μάλλον ζημιά κάνουν στον **συμπαθή ήγούμενο**.

● Άς προσγειωθουμε στη χριστιανική πραγματικότητα. Άς δοῦμε και πάλι τόν άπόστ. Πέτρο, που δείχνη τόν μακάριο μάρτυρα, αυτόν που πάσχει ως όμολογητής του Χριστου, και όχι για

ἄλλους λόγους: «Εἰ ὀνειδίξεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι. Εἰ ὡς Χριστιανός πάσχει τις, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ ἐν τῷ μέρει τούτῳ» (Α' Πέτρ. δ' 14-16).

Δάνειο; Κακό-αἰσχρο-ἔγκλημα!

Μιλάει ὁ Χριστός γιὰ δανειστές. Καὶ ἀποκαλεῖ «**ἀμαρτωλόν**» ὅποιον δανείζει καὶ παίρνει πίσω τὰ λεφτά του! Ἐμεῖς, σάν να μὴν ἔχουμε σχέσι μὲ τὸν Χριστό, θεωροῦμε καλόν ἄνθρωπο ὅποιον δανείζει σέ ἔχοντα ἀνάγκη.

- Καθόλου καλός ἄνθρωπος δέν εἶναι, λέει ὁ Χριστός! Ἐξυπηρετικός κοινωνικά μπορεῖ νά θεωρηταί. Χριστιανός δέν λογιζεται. Χριστιανός εἶναι ὄχι ὅποιος δανείζει, ἀλλ' ὅποιος χαρίζει, ἐλεεί.

- Ὁ Χριστός **δέν δανείζει**. Χαρίζει.

- Ἐπειδὴ ὁ δανεισμός κατάντησε ἡ **κρεμάλα** ἀτόμων, λαῶν, καὶ τῆς δικῆς μας Πατρίδας, ἄς θυμηθοῦμε τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «Ἐάν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ γάρ οἱ **ἀμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς** δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ **ἴσα**» (Λουκ. στ' 34).

- Καὶ ἂν δέν θεωρηταί χριστιανός ὅποιος δέν χαρίζει σ' αὐτόν πού δάνεισε (χωρὶς τόκο), πῶς θεωρεῖται ὅποιος δανείζει **μέ τόκο**, ἔστω καὶ νόμιμο; Ὅ,τι γιὰ τοὺς κοσμικοὺς εἶναι νόμιμο, δέν εἶναι ὀπωσδήποτε νόμιμο γιὰ τὸν χριστιανό.

Ὁ Χριστός καταδικάζει ὡς μὴ χριστιανό τὸν δανειστή, πού τοῦ ἐπιστρέφουν **«τὰ ἴσα»** (ὅσα δάνεισε, τόσα τοῦ γύρισαν). Πῶς νά μὴ καταδικάσῃ τὸν δανειστή, πού δέν παίρνει πίσω μόνο «τὰ ἴσα», ἀλλὰ καὶ **κερδίζει** ἀπὸ τοὺς δανειολήπτες του;

- Καὶ ὅμως ὑπάρχουν καὶ λεγόμενοι «χριστιανοί» καὶ λεγόμενοι ἐκκλησιαστικοὶ φορεῖς, πού ἔχουν ὡς ἐπικερδές

ἐπάγγελμα τὴν **δανειοδότησι**. Ἄκουμε «χριστιανούς» νά παραπονοῦνται: «*Ὅχι μόνο τὰ δανεικὰ (τό κεφάλαιο) δέν μοῦ δίνει, ἀλλ' οὔτε καὶ τοὺς τόκους!*»!

- Τέτοιους «χριστιανούς» μᾶλλον «**ἀχριστιανούς**» θά τοὺς χαρακτηρίζε ὁ Κύριός μας. Καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ὑπάρχουν καὶ οἱ ἄλλοι, πολὺ χειρότεροι. Οἱ **τοκογλύφοι**. Ἄν οἱ πρῶτοι, πού δανείζουν καὶ περιμένουν ἐπιστροφή τῶν δανεικῶν, δέν εἶναι χριστιανοί, ἂν οἱ ἄλλοι, πού δανείζουν καὶ εἰσπράττουν καὶ τόκο, εἶναι **ἀχριστιανοί**, οἱ τρίτοι, πού δανείζουν καὶ στραγγαλίζουν, ὡς τοκογλύφοι, τοὺς χρεωφιλέτες, εἶναι πέρα γιὰ πέρα **ἀντίχριστοι**.

- Σπείρες τέτοιων ἀντιχρίστων, ἀπατεῶνων, σκληρῶν τοκογλύφων, ἀνακαλύφθηκαν τὸν τελευταῖο καιρὸ ἀπὸ τίς ἀστυνομικὲς ἀρχές στὴ **Θεσσαλονίκη**.

Τέσσερις ὀργανωμένες **μαφίες**, μέ ἀρχηγούς σημαίνοντα πρόσωπα τῆς συμπρωτεύουσας ὅλων τῶν κομματικῶν ἀποχρώσεων! Σαδιστές στὸν τρόπο ἐκβιασμοῦ τῶν θυμάτων, πού σπρώχνονταν μέχρι τὴν αὐτοκτονία! Ἐπιχειρηματίας ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐγκεφάλους τοῦ τοκογλυφικοῦ ἐγκλήματος, δημοσιογράφος τῆς ΕΡΤ ὁ ἄλλος, ἀστυνομικός ὁ τρίτος, μεγαλοθεσίτης τοῦ ΣΔΟΕ ὁ τέταρτος.

- Ὅλα στὸ φῶς! Ἔτσι εἶπε ὁ Χριστός (Μάρκ. δ' 22). Ἦδη προφυλακίστηκαν 35 ἀπὸ τοὺς φερομένους ὡς ἐνόχους.

- Τό τραγικὸ εἶναι, ὅτι καὶ ἡ Χώρα μας ὀλόκληρη ἔχει συρθῆ στὸν στραγγαλισμὸ τῆς **διεθνοῦς τοκογλυφίας**.

Ἄν μάλιστα ἀληθεύῃ αὐτό, πού οἰκονομικοὶ εἰσαγγελεῖς καταγγέλλουν, ὅτι ἐξωγκώθησαν τὰ οἰκονομικὰ ἑλλείμματα τῆς Χώρας, γιὰ νά ὀδηγηθοῦμε σέ Δανει-

Ὁ τόμος τοῦ 2011

Κυκλοφορεῖ ὁ τόμος τοῦ «Βαπτιστοῦ» τοῦς ἔτους 2011. Εὐρὼ 12.

Τηλεφωνήστε γιὰ τὸ νέο τόμο καὶ γιὰ τόμους προηγούμενων ἐτῶν στὰ τηλέφωνα 2103212713 καὶ 2109765440.

Ἐπισκεφθῆτε τὸ Βιβλιπωλεῖο μας

Στὸν Ἅγιο Δημήτριο, ὁδ. Ἐθν. Ἀντιστάσεως 103 (Βασ. Ὀλγας). Τηλέφ. 2109765440.

Θά βρῆτε ὅλα τὰ βιβλία τοῦ π. Δαυιὴλ Ἀεράκη καὶ ὅλα τὰ βιβλία ὀρθόδοξων ἐκδόσεων, ὅπως καὶ διάφορα ἐκκλησιαστικὰ εἶδη (εἰκόνες κ.ἄ.).

σμό (Δ.Ν.Τ.), τότε βρισκόμαστε μπροστά σε άπεριγράπτο έθνικό όδυρμό.

• Ο Κύριος του Ουρανού χαρίζει τά όφειλήματα. Οι κύριοι τής γής, τά άφεντικά του κόσμου, **στραγγαλίζουν**. Σέ πιάνουν από τό λαιμό και σου φωνάζουν: «Απόδος μοι εί τι όφείλεις» (Ματθ. ιη΄28).

Συναγερμός αγάπης

Η κρίσις άποτελεί **πρόκλησι** για κάθε ευαίσθητη ψυχή. Οι ανάγκες των φτωχών πολλές. Τις αύξησε ή οικονομική κρίσις των τελευταίων έτών. Και ή πρόκλησις αυτή γίνεται πρόσκλησις τής Έκκλησίας για **έπίτασι** αγάπης.

• Τό «*έτι και έτι έν ειρήνη του Κυρίου δεηθώμεν*» πρέπει νά γίνη και: «*Έτι και έτι έν αγάπη βοηθώμεν!*»

• Και γίνεται αυτό. Τόσο ή Άρχιεπισκοπή Άθηνών, όσο και οι Μητροπόλεις έχουν στήσει **φωλές αγάπης**.

• Χιλιάδες **μερίδες φαγητού** διανέμονται από λειτουργούς τής Έκκλησίας, πού «διακονούν τραπέζαις» (Πράξ. στ΄2).

• Πολλές Μητροπόλεις έχουν άνοιξει τά λεγόμενα «**κοινωνικά παντοπωλεία**» προς ανακούφισι φτωχών.

• Και «**Ίατρείο Κοινωνικής Άποστολής**» ίδρυσε ή Άρχιεπισκοπή Άθηνών, για γρήγορη ύγειονομική περίθαλψι.

• Η αγάπη όμως δέν σημαίνει, ότι δέν άπαιτείται και ή άπονομή **δικαιοσύνης** για όσους κυρίως έκλεισαν τό λαό.

• Ός χριστιανοί **στρατεύομαστε** στο έργο τής αγάπης. «Εί πάσχει έν μέλος, συμπάσχει πών μέλος» (Α΄ Κορ. ιβ΄26).

Μόλις κυκλοφόρησε ό τέταρτος τόμος

Άρχιμ. Δανιήλ Γ. Άεράκη

Χρυσοστομικό λεξικό

τόμος 4

• Ο Ίωάννης ό Χρυσόστομος μιλάει για όλα τά θέματα στή γλώσσα του και στή γλώσσα τής έποχής μας. Η έργασία αυτή του ιεροκήρυκος άρχιμ. Δανιήλ Άεράκη προσφέρει κείμενα από τά έργα του Χρυσοστόμου, στο πρωτότυπο και στή δημοτική.

Τό όλο έργο θά ολοκληρωθή σε 5 τόμους (μέ καλλιτεχνική βιβλιοδεσία). Κάθε τόμος άποτελείται από 480 σελ. μεγάλου σχήματος (17 x 25). Περιλαμβάνει περίπου 2.000 λήμματα (θέματα). Τό όλο έργο θά παρουσιάζη 10.000 θέματα. Δέν ύπάρχει ζήτημα, για τό όποιο δέν έχει μιλήσει ό μεγάλος Πατήρ. Και για όλα μιλάει παραστατικά, μέ καταπληκτικά παραδείγματα.

• Ο πρώτος τόμος (κυκλοφόρησε τον Όκτώβρ. 2010), περιλαμβάνει τά θέματα από τά γράμματα Α, Β, Γ.

• Ο δεύτερος τόμος (κυκλοφόρησε τό Μάρτ. 2011), περιλαμβάνει τά θέματα από τά γράμματα Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι.

• Ο τρίτος τόμος (κυκλοφόρησε τον Όκτώβρ. 2011), περιλαμβάνει τά θέματα από τά γράμματα Κ, Λ, Μ.

• Ο τέταρτος τόμος (κυκλοφορεί τό Φεβρουάρ. 2012), περιλαμβάνει τά θέματα από τά γράμματα Ν, Ξ, Ο, Π.

Κάθε τόμος 20 €. Παραγγελίες στά τηλέφωνα: 2103212713 και 2109765440.

